

ANALYS

Oväntat lyft
för Torsten
Jansson

36

NYHETER

Tandläkare
toppar skatte-
flyktsligan

16

VÄRLDEN

Politisk strid
om statligt
bilstöd

20

NYHETER

Volvovarsel
slår hårt
mot Skövde

12

Dagens industri

ÄRGÅNG 33 · NUMMER 257 · PRIS 20 KRONOR · VECKA 46 · 2008

LEDARE 2 ■ DEBATT 4 ■ NYHETER 6–22 ■ REPORTAGE 23–25 ■ NÄRINGS LIV 26–27 ■ REKLAM 30–31 ■ ANALYS 36–48

Mikael Ericson,
vd för Carnegie
FOTO: JACK MIKRUT

Och nu har Carnegiechefen fått personalen emot sig också

■ NYHETER 6–9

FOTO: JAN COLLISJÖ

Mörka moln över fastighetsjättarna

De svenska fastighetsbolagen har inte skrivit ned värdet på sina bestånd i takt med den kraftigt vikande marknaden. "Hårdast är omdömena om Faberge och Wallenstam där aktieplaceringarna ser nedskrivningsbehov på mer än 20 procent", skriver DI:s Björn Wilke.

■ NYHETER 10–11

FOTO: CLAES GÖRAN FLINCK

Lundin säljer för 6 miljarder

Familjen Lundin gör ett klipp när 12 kolgruvor i USA säljs till ryska Severstal för 6 miljarder.

■ NYHETER 14

Volvo öppnar fabrik i kristider

I januari öppnar Volvos nya fabrik i ryska Kaluga med en årlig kapacitet på 10 000 lastbilar.

■ REPORTAGE 23–25

FOTO: JONAS BORG

INDISKA GÖR EN H&M

Familjeägda Indiska tar hjälp av stjärndesignern Ritu Kumar för att lyfta försäljningen.

■ 18

Indiskas Johanna Gylleback visar ett av plaggen.

LUFTHANSA ÖVERGER

planerna på ett SAS-köp, enligt tyska källor.

■ 17

DOLDISEN SOM VET

hur man lyckas i Japan.

■ 19

Redaktör: Björn Anders Olson, bjornanders.olson@di.se, tel 08-573 651 06

Volvo rullar in i krisens Ryssland

En miljard kronor har den kostat, den jättefabrik som Volvo Lastvagnar låter bygga strax utanför staden Kaluga 20 mil sydväst om Moskva. I januari ska den invigas, samtidigt som efterfrågan minskar.

Det är Volvos första större fabriksbygge utomlands sedan Brasilien 1982. Fabriken i Kaluga får en årlig kapacitet på 10 000 tunga lastbilar för Volvo och 5 000 för Renault.

LÄS MER OM
VOLVO I RYSSLANDNÄSTA
UPPSLAG

Fortsättning från föregående sida

Nära till Ukraina och Vitryssland

VÄGVAL. Brjansk, Kiev, Tula, Kaluga. Kaluga passerar på vägen mellan Moskva och den ukrainska huvudstaden Kiev.

UTMÄRKT. Platserna för lastbilarna är redan utmärkta på den stora parkeringsplatsen framför fabriken för de tunga Volvo- och Renault-lastbilar som ska tillverkas.

WARNING. Röd zon står det på ryska och på turkiska. Chefen för Volvo lastvagnar i Ryssland, Lars Corneliusson, har hyrt 1100 turkiska arbetare för att bygga fabriken.

■ I vänsterfilen på motorvägen från Moskva mot Ukrainas huvudstad Kiev susar vi förbi oljeläckande, dieselsintörstande och stänkande åbåken till ryska lastbilar med noll miljötänkande. Några har stannat vid vägen med öppna motorhuvar och rykande motorer.

”Det finns ett enormt uppdämt behov av att byta ut den gamla ryska vagnsflottan mot moderna lastbilar”, säger Lars Corneliusson, chef för Volvo lastvagnar i Ryssland, med ett understatement.

”Vi vill vara en del av den ryska fordonsindustrin”.

1 100 turkiska byggarbetare

Han välkomnar den ryska regeringens utlovade miljardinvesteringar i infrastruktur fram till 2020, som bland annat innebär att den skumpiga fyrfiliga väg vi kör på ska byggas om till en åttafilig modern huvudled.

”Det går inte att få tillväxt i ett land om man inte investerar i infrastruktur. Det har en enorm inverkan på utvecklingen”, säger Lars Corneliusson som har arbetat i Ryssland under många år och för Volvo sedan 1999.

Även om det tidvis går snabbt sinkas vi av otaliga trafikkontrollpunkter där hastigheten är nedsatt till 20 kilometer i timmen.

RYSSLAND I KRISEN

■ **DI ska i en serie** reportage följa utvecklingen i Ryssland.

■ **Tidigare artikel:** Den 10 november: ”Om några veckor finns ingen mat i butikerna”.

Trafikpolis och på sina ställen k-pistbeväpnad polis synar förare och bilar.

Vi lämnar motorvägen och efter någon kilometer rattar vi in på leriga småvägar in mot Volvos fabriksbygge. Det är imponerande stort med sina 20 000 kvadratmeter, och Volvo har köpt sammanlagt 45 hektar (450 000 kvadratmeter) industrimark runt fabriken, tänkt att härbärgera kommande inhemska underleverantörer.

Det är det turkiska byggbolaget Renaissance Construction som bygger fabriken. Bolaget har 1 100 turkiska byggarbetare på plats, som nu lägger sista handen vid bygget och sopar och skurar lokalerna. Vid full produktion kommer fabriken att sysselsätta cirka 1 000 montörer som rekryteras lokalt. Investeringen välkomnas varmt av de

lokala myndigheterna, bland annat eftersom det råder brist på jobb i området, som är en växande ekonomisk frizon där också koreanska Samsung och personbiltillverkarna Volkswagen och Peugeot Citroen har etablerat sig. Av Kalugas 350 000 invånare beräknas 37 000 veckopendla till arbeten i Moskva.

”Ingenting att klaga på”

Volvo säger sig inte ha haft några nämnvärda problem under resans gång. Tvärtom ser den välvilligt inställda guvernören till att infrastrukturen runt fabriken fungerar och att de anställda får lägenheter.

”Vi är väldigt nöjda och har ingenting att klaga på”, säger projektledaren Jens Holtinger.

Det har heller inte varit några problem med rekryteringen. Utbildningsnivån är mycket hög i Kaluga, som är centrum för den ryska rymd- och kärnfysikforskningen. Montörerna kommer också att internutbildas av Volvo.

En rundvandring i fabriken visar att lokalerna håller samma stan-

dard som på Volvo lastvagnar i Sverige, med samma höga krav på miljö och säkerhet.

När vi besöker Kaluga är monteringen av produktionslinjerna i full gång. Det är det lilla Kristianstadsföretaget Vecto Materialhantering i Arkelstorp som fått ordern på några tiotals miljoner kronor. Det är mycket för Vecto som omsätter runt 50 miljoner kronor om året och har 25 anställda.

Den aktuella ordern till Ryssland handlar om cirka 600 meter automatiserade monteringslinjer och sammanlagt har tolv trailers gått från Vångaberget till Ryssland.

Inflyttning om ett par månader

Med följer ett par av Vectos servicetekniker som löser av varandra med ett par veckors mellanrum. Just nu är Conny Olsson och Tomas Anderberg på plats. De har fikapaus i den barack där hela fabriksledningen sitter i väntan på inflyttning i supermoderna lokaler om ett par månader.

”Det är roligt att vi har fått den här ordern, samtidigt som det är spännande att vara i Ryssland som inte är ett land som man åker till var dag”, säger Conny Olsson.

Sedan några år har Volvo lastvagnar en fabrik i Zelenograd utanför Moskva. Men med en produktionskapacitet på bara 500

Jens Holtinger, projektledare för Volvo i Ryssland.

STENKOLL. I tillfälliga baracker kontrollerar ryska ingenjörer att allt tekniskt går rätt till i den supermoderna fabriken.

FINPUTSNING. Turkiska byggarbetare stensätter en av ingångarna till fabriken.

TVÄTTAR RENT. Städskor gör rent golven på fabriken huvudkontor inför invigningen i januari.

”Det finns ett enormt uppdämt behov av att byta ut den gamla ryska vangsflottan mot moderna lastbilar.”

LARS CORNELIUSSON,
CHEF FÖR VOLVO LASTVAGNAR I RYSSLAND

lastbilar om året är den kostymen urvuxen sedan länge.

Volvo lastvagnar i Ryssland har sedan 2003 haft en årlig tillväxt på 85 procent och levererade förra året 4 500 bilar, flertalet från Sverige. I år är siffran ännu högre.

Men visst slår krisen också mot Volvo. ”Det är inte på något sätt tvärstopp, men kunderna ställer sig i vänteläge när det gäller nya order, det är helt säkert. Vi får se när marknaden är i kapp”, säger Lars Corneliusson som nöjd konstaterar att Volvo är den ende av lastbilsfabrikanterna som har etablerat sig med tillverkning på den växande Rysslandsmarknaden.

”Det finns logistiska fördelar att tillverka lokalt”, säger han.

En fjärdedel av alla utländska bilar

Men det är inte bara nya Volvolastbilar som säljs i Ryssland. Marknaden för begagnade lastbilar från väst är också stor.

”I dag rullar sammanlagt 50 000 Volvolastbilar i Ryssland, de flesta nya, vilket är en fjärdedel av alla utländska”, säger han.

”Det handlar om olika segment. De begagnade bilarna konkurrerar med de nya inhemska. Men de ryska beställarna börjar få alltmer långsiktighet i investeringarna och

ser fördelarna med en ny Volvolastbil, även om den blir dyrare. Den trenden kommer att fortsätta och vi kommer att växa snabbare än den totala marknaden”, säger Lars Corneliusson.

Etableringen i Kaluga är ingen slump. Härifrån är det nära till marknaderna i Ukraina och Vitryssland, dit försäljningen också kommer att rikta sig, liksom till andra tidigare sovjetrepubliker som Kazakstan och Uzbekistan. Att Ryssland blir största marknad är det dock ingen tvekan om.

Just nu gäller stora bilar

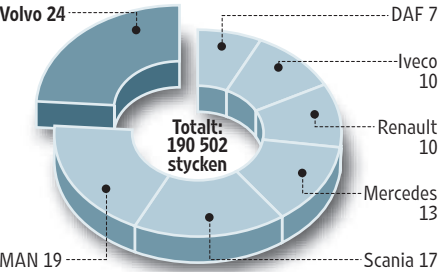
På personbilssidan har nästan alla de stora biljättarna startat tillverkning eller håller på att starta tillverkning i Ryssland. Det gäller Volkswagen, Renault, Peugeot, Ford, Toyota, Nissan och General Motors. Flest etableringar görs i S:t Petersburg som numera kallas ”Rysslands Detroit”.

I Ryssland går det 200 bilar per 1 000 invånare. Det ska jämföras med den största bilmarknaden i Europa, Tyskland, där det går 550 bilar per 1 000 invånare, så potentialen på den ryska marknaden är stor.

Första halvåret i år såldes 1 650 000 miljoner bilar i Ryssland att jämföra med 1 290 000 förra året. För helåret är prog-

Di FAKTA

Volvo störst på lastbilar i Ryssland
■ Andel av registrerade utländska tunga lastbilar i Ryssland över 16 ton, procent

Källa: Ryska trafikpolisen GBDD

Importerade nya och begagnade utländska lastbilar över 16 ton
■ Januari–september 2008

LEVERANTÖRER	ANTAL	PROCENT
Volvo	8 909	17,8
MAN	7 936	15,9
Scania	5 277	10,6
Freightliner	4 188	8,4
MB	2 942	5,9
Iveco	2 703	5,4
Renault	2 305	4,6
DAF	1 984	4,0
Howo	1 974	3,9
Dongfeng	1 503	3,0
Ford	1 375	2,7
FAW	1 248	2,5
Isuzu	1 168	2,3
International	632	1,3
Hyundai	499	1,0
Tatra	424	0,8
Nissan	228	0,5
Andra kinesiska	2 500	5,0
Andra	2 211	4,4
Totalt	50 006	100

Källa: Ryska tullen

nosen närmare 3,5 miljoner bilar. För ryssarna är störst bäst, så var femte såld bil är en stadsjeep.

För tio år sedan såldes ett hundratal Audibilar i Ryssland. I år väntas försäljningen uppgå till 18 000 bilar. Vart femte exemplar av Audis stora stadsjeep Q7 hamnar i Ryssland.

Volvos personvagnars prognos lyder på 30 000 sålda bilar i Ryssland i år och finanskrisen har inte rubbat den siffran. Också här är det stora bilar som gäller. Volvo XC90 är redan slutsåld. □

Di KALUGA

Rolf Hansson (text)
Claes-Göran Flinck (foto)

rolf.hansson@di.se
claesgoran.flinck@di.se

08 573 651 22
08 573 650 64